

PROGRAMSKI SEGMENT – EKSPORT - IMPORT PODATAKA

Ovaj dokument definiše funkcionalni sadržaj programskog segmenata kao i njegove skraćenice koje se koriste u ponudama, ugovorima o ustupanu prava na korišćenje Infosys poslovnog softvera, saradnji i održavanju istog. Infosys poslovni softver se kraće naziva "Infosys program" ili kratko IP. IP je podeljen u programske segmente. Naziv programskog segmenta je dat u formi <skraćenica programskog segmenta>-<pun naziv programskog segmenta >.

Opšte napomene:

- Neke skraćenice počinju sa slovom "V" a neke ne. Slovo "V" se može ignorisati i izostaviti u ugovorima, računima i svim drugim aktima koja definišu saradnju.
- Programski segmenti koji u svojoj oznaci sadrže reč PAKET se sastoje iz više drugih programskih segmenata koji su navedeni svojim oznakama. U ponudi je to navedeno tekstem "Paket čini: ...".
- Neki od navedenih programskih segmenata u ovoj ponudi ne mogu samostalno funkcionisati bez drugih potrebnih programskih segmenata. U cenovniku, na našem sajtu www.infosys.rs, je zvezdicama označeno o kojim se segmentima radi.
- Forme štampanih dokumenata i izveštaja su standardni i time su nepromenjivi na zahtev korisnika. Mogu se menjati usled zakonskih promena, standarda i slično. To se odnosi i na formu štampane fakture-računa. Ukoliko korisnik želi specifičnu formu štampe moguće je napraviti novu programsku opciju, ali ne i obaveza Infosys-a, za tu štampu koja ima tretman specifičnog softvera-programa. Specifičan softver se posebno dogovara-ugovara-izrađuje i naplaćuje. Na specifičan softver Infosys ne daje nikakve garancije funkcionalnosti jer takav softver može doći u sukob sa zakonskim izmenama i/ili sa novijim verzijama Infosys programa.
- Forme obrazaca-maski za unos i ažuriranje podataka su standardni i time su nepromenjivi na zahtev korisnika.
- Poželjno je da korisnik Infosys programa pregleda svu funkcionalnost opisanu u ovom dokumentu, samostalno ili uz pomoć Infosys predstavnika, i to pre odluke o početku saradnje sa Infosys-om kako bi se i praktično uverio da mu ista odgovara.

PROGRAMSKI SEGMENT "EXPORT – IMPORT"

EXP_IMP - Razmena podataka (EXPORT – IMPORT)

Definicija

Programski segment Export - Import, skraćeno EXP-IMP, je namenjen za razmenu podataka između lokalnih računarskih mreža i/ili pojedinačnih računara, na zahtev korisnika a ne automatski. Razmena podataka nije zasnovana na principima sinhronizacije podataka. Podaci se razmenjuju najčešće jednom do dva puta dnevno jednostavnim prenosom datoteka (file transfer odnosno prenos datoteke). Eksportna strana je ona strana koja šalje kopije izabranih podataka (eksportovani podaci ostaju u bazi podataka eksportne strane nakon eksporta) i kod sebe treba da izvrši programsku opciju "Export" (izvoz podataka) čiji je rezultat exp_imp datoteka na disku koja se zatim šalje prijemnoj strani. Prijemna strana, po prijemu exp_imp datoteke, kod sebe treba da izvrši programsku opciju "Import" (uvoz) čiji je rezultat uvoz podataka iz exp_imp datoteke u bazu podataka. Exp_imp datoteka se može preneti raznim načinima (flash memorija, imejl, internetom, fajl transfer, link-ovi, ftp, CD,...) što obezbeđuje korisnik. Program EXP-IMP se ne može koristiti za razmenu podataka kod nekih programskih segmenata kao na primer: OBR (Obračun zarada zaposlenih), DRU, KADAR, REC, ZAD, STUDENT. Zbog toga je neophodno da pre kupovine ovog programa utvrdite da li je primenljiv za vaše potrebe.

Terminologija

- **“Centrala”** podrazumeva programsku instalaciju sa svojom bazom podataka u sedištu firme-korisnika, na server
- **“Dislokacija”** podrazumeva dislociranu programsku instalaciju (tj. onu koja nije u lokalnoj računarskoj mreži)
- Centrala i Dislokacije se nazivaju **„Lokacije”**.
- **Ključ podatka**, ili kratko **ključ**, je podatak po kome se jednoznačno određuje dokument i/ili šifra u šifarniku i/ili red u tabeli. Pod dokumentom u finansijskim nalogima se smatra skup svih stavova jednog finansijskog naloga koji imaju istu sistemsku vezu. Svi stavovi finansijskog naloga nastali automatskim kontiranjem jednog izvornog dokumenta, imaju istu sistemsku vezu. Takođe, stavovi koji su nastali automatskim zatvaranjem jedne uplate kupca/dobavljaču imaju istu sistemsku vezu.

Može biti samo jedna centrala, a više dislokacija.

Razmena podataka se može obavljati na relaciji Dislokacija-Centrala u bilo kojem smeru (mreža oblika “zvezda”).

Važno je da korisnik razume da se podaci koji se unose u okviru jedne Lokacije ne pojavljuju automatski u drugima Lokacijama. Da bi se isti pojavili u bazama drugih lokacija potrebno je uraditi prenos podataka.

Napomene o rizicima kod razmene podataka

Korisnik treba ovim dokumentom da bude upoznat da razmena podataka može nositi određene greške i rizike.

Primeri:

- slanje pogrešnih podataka (po vrsti dokumenta)
- nepotpuno slanje podataka (pogrešan opseg brojeva, pogrešan datumski period, pogrešan filter po šifri objekta, vrsti promene i slično...)
- sistemsko vreme na računaru na eksportnoj strani nije ispravno podešeno, pa se ne uzimaju adekvatni podaci.
- podaci sa istim ključevima su različiti po lokacijama (ključ je podatak po kome se jednoznačno određuje dokument i/ili šifra u šifarniku);

Primeri:

1. finansijski nalog pod jednim brojem postoji na više lokacija ali je sadržina tog naloga na svakoj lokaciji različita (dešava se kada se ne vodi računa o brojevima fin.naloga po lokacijama)
2. dokumenti (prijemnica, kalkulacija, faktura, radni nalog, razne evidencije...) pod jednim brojem postoje na više lokacija ali je sadržina tih dokumenata različita (dešava se kada se ne vodi računa o brojevima dokumenata po lokacijama)
3. šifre (artikla, kupca-dobavljača, osnovnog sredstva, ...) pod jednim brojem postoje na više lokacija ali je sadržina tih šifarnika (naziv, cena, i ostalo, ...) različita (dešava se kada se ne vodi računa o otvaranju novih šifara po lokacijama; trebalo bi da se obaveste ostale lokacije kada se otvara nova šifra da i one to urade kod sebe ili da se vrši pravovremena razmena šifarnika)

Svi navedeni primeri mogu dovesti do “prebijanja” podataka ili do njihovih delimičnih neusklađenosti ili čak i gubitaka:

- naknadna izmena razmenjenih podataka posle slanja bilo na eksportnoj bilo na importnoj strani.
- naknadno brisanje razmenjenih podataka posle slanja bilo na eksportnoj bilo na importnoj strani.
- naknadni unos dokumenata na eksportnoj strani, nakon obavljene procedure eksporta za određeni datum, a da se ne ponovi procedura eksporta.
- neizvršenje adekvatnih obrada posle importa podataka na importnoj strani (knjiženje u finansijsko, robno, pdv, ...)
- nejednako podešeni parametarski sistemi po Lokacijama (dovode do različite funkcionalnosti programa što može proizvesti velike greške)

Ovim primerima nije iscrpljen ceo skup mogućih grešaka i rizika.

Protokol o uvođenju i korišćenju programa EXP-IMP

Da bi se broj grešaka i rizika sveo na minimum i potpuno eliminisao potrebno je preduzeti sledeće mere:

- IT kontakt osoba korisnika mora biti upoznata sa ovim dokumentom
- IT kontakt osoba mora koordinirati rad svih Lokacija (Centrala i Dislokacije) u cilju eliminisanja potencijalnih grešaka i rizika, posebno onih koje su ovde navedeni
- IT kontakt osoba treba da u početku organizuje da se vodi dnevnik o razmeni podataka. Dnevnik vodi svaka lokacija za sebe (centrala, dislok1 dislok2, ...)
- Dnevnik može biti neki "office" dokument (word, excel, ili obična sveska); predlažemo da ta evidencija ima sledeću formu:

Datum i vreme	Lokacija (Centrala ili Dislokacija)	Export – Import (indikator E, I)	Vrsta dokumenta	Opseg brojeva i/ili period	Napomena
<i>upisuje se datum i vreme exporta ili importa</i>	<i>upisuje se naziv lokacije (centrala ali i svaka dislokacija za sebe)</i>	<i>upisuje se da li se radi o eksportu (kakojoj lokaciji) ili o importu (odkoje lokacije); obavezno je uneti podatke "ka" i "od"</i>	<i>na primer: fakture, kalkulacije, pdv dokumenti, pazar</i>	<i>upisuje se opseg brojeva i/ili period dokumenata koji su eksportovani ili importovani</i>	<i>sve ostalo što korisnik smatra da je bitno navesti</i>

- Vođenje dnevnika se može vremenom ukinuti kada IT kontakt osoba proceni da za njim više nema potrebe
- Korisnik treba da vrši kontrolu raznih stanja, slaganja, ravnoteža u bazi podataka na relacijama na kojima se vrši razmena podataka (fakt. realiz., pdv-kir, fin, rob, ...). Ta kontrola treba da se vrši periodično i da se beleži u dnevnik
- Export-uje se samo izvorni dokument, a nikako finansijsko (promet-nalozii), robno (robno, stavke), pdv (kir, kpr). Izuzetak od ovoga su situacije kada ne postoji izvorni dokument; na primer Izvod (fin.nalog)

Funkcionalni sadržaj programskog segmenta EXP-IMP

Ovde su navedene vrste dokumenata i šifarnika na koje se odnosi EXP-IMP:

1. Export / Import kalkulacija u veletrgovini i maloprodaji
2. Export / Import faktura
3. Export / Import avansnih računa
4. Export / Import robnih dokumenata
5. Export / Import otpremnica
6. Export / Import naloga magacinu
7. Export / Import finansijskih naloga
8. Export / Import PDV dokumenata
9. Export / Import radnih naloga u proizvodnji
10. Export / Import radnih naloga prerade
11. Export / Import normativa
12. Export / Import dokumenata osnovnih sredstava
13. Export / Import naloga za naplatu i isplatu u blagajni
14. Export / Import dokumenata osnovnih sredstava
15. Export / Import pazara – komision
16. Export / Import pazara – struktura
17. Export / Import KR1 - obrasci
18. Export / Import šifarnika artikala, komitenata, osnovnih sredstava, referenata prodaje, kodova artikala

Odnosi se samo na one dokumente sa ovog spiska koji se koriste u programu u skladu sa vašim licencnim pravima.

Ostale funkcije segmenta EXP-IMP:

- Novi paket – inicijalizacija
  - Žurnal eksporta
  - Provera paketa
- Brisanje žurnala eksporta

Napomena: Programski segmenti označeni sa dve zvezdice (**) se ne mogu samostalno koristiti već isključivo u sklopu programskog paketa koji sadrži neophodne druge segmente (u konsultaciji sa Infosys-om možete saznati o kojim se drugim programskim segmentima radi), a najčešće su to FIN i ROB.